

Kvæg

Yverbetændelse hos køer: 3 klare anbefalinger til behandling

Følg 3 anbefalinger og få bugt med flest mulige tilfælde af mastitis med mindst mulig brug af antibiotika.

Viden om

Antal sidebesøg: 84

Strategi for behandling af mastitis

Langt hovedparten af antibiotikaforbruget til voksent kvæg går til behandling af yverbetændelse.

Området er derfor blevet undersøgt grundigt med det formål at reducere antibiotikaforbruget uden at gå på kompromis med sundheden.

Det har blandt andet mundet ud i 3 helt klare anbefalinger for, hvordan du som mælkeproducent lægger den bedst mulige strategi for behandling af yverbetændelse:

1. Kig på celletal

Celletal over 200.000 giver lavere behandlingseffekt:

Der ses en klart lavere helbredelsesrate hos køer, der har over 200.000 i celletal ved den seneste ydelseskontrol. Selv om seneste kontrol ligger 30 dage tilbage, siger den stadig noget om helbredelseschancen. Derfor bør du som mælkeproducent kigge nøje på den enkelte ko for at træffe den bedste beslutning om, hvorvidt behandling kan betale sig.

2. Bestem type af bakterie der er skyld i yverbetændelsen

Lær at skelne mellem gram-positive og gram-negative bakterier:

Der er stor forskel på, hvor effektiv en behandling for yverbetændelse er, afhængig af hvilken bakterie, yveret er inficeret med. Derfor anbefales det altid at bestemme bakterietypen, før man tager stilling til, om koen skal behandles med penicillin.

Bakterier inddeles i 2 typer:

- Gram-positive, som det kan betale sig at behandle med penicillin.
- Gram-negative, hvor effekten af penicillin er ikke eksisterende.

Det er derfor i første omgang vigtigt at bestemme, hvilken af de 2 typer, man har med at gøre.

Bakterietypen skal være fastlagt inden for 24 timer. Som landmand kan du selv blive oplært i at bestemme bakterietypen med onfarmtests, der kan bestilles i Vikshop. Nogle dyrlæger har også mulighed for at lave hurtig laboratoriediagnostik, så bakterietypen kan bestemmes inden for 24 timer.

En 4-årig undersøgelse har blandt andet vist, at det er bakterie-grupperne Streptokokker og CNS, også kaldet NAS (Staphylokokker som ikke er aureus), der har den største helbredelsesprocent. De to bakterie-grupper viste i undersøgelsen ca. 80 pct. helbredelse. I den anden ende af

lægger Staph. aureus, som i undersøgelsen stort set aldrig kom over 50 pct. helbredelse.

Når helbredelsesprocenten er så lav, som det ses ved Staph. aureus, er det tæt på, at det er spildt at bruge antibiotika. Hvis besætningen er domineret af disse bakterier, bør man som mælkeproducent derfor overveje at ændre strategi og fokusere på udsætning og smittebeskyttelse i stedet for behandling med penicillin. Hertil kommer at smertebehandling er en god ide for alle tilfælde af klinisk yverbetændelse uanset om de behandles med antibiotika eller ej.

3. Brug kun lokal behandling ved yverbetændelse

Behandling i kroppen kan udelades:

Det har tidligere været fremme, at behandling af yverbetændelse med injektion sandsynligvis er overflødig samtidig med lokal behandling med tube direkte i yveret.

Den 4-årige undersøgelse viser, at der højst er 15 pct. forskel i helbredelse mellem lokal behandling med tube og kombinationsbehandling med tube og injektion. Droppes injektionen betyder det 16 gange. mindre antibiotikaforbrug, målt i aktivt stof, pr. behandling.

Det er post.doc. Line Svennesen fra Københavns Universitet der i samarbejde med SEGES Innovation og DTU står bag den 4-årige undersøgelse finansieret af Mælkeafgiftsfonden. 12 danske malkekvægsbesætninger registrerede 1.800 yverbetændelser, hvoraf 345 indgår i den endelige analyse.

Se webinaret "Få besætningens yversundhed i top" med Line Svennesen, Københavns Universitet og Michael Farre, SEGES Innovation.

<https://www.seges.tv/v.ihtml/player.html?token=90d4d5d702d5db1e7fdaac8b664c5f6f&source=embed&photo%5fid=71202960&autoPlay=0>

Læs også: [Sådan reduceres både mastitis og antibiotikaforbrug i besætningen](#)

Artiklen har også været bragt i [KvægNyt nr. 22 – 2022](#).

Emneord

kvægNYT

Mastitis

Yversundhed

Kvæg

Tema: Yversundhed hos malkekøer

Mastitis - eller på dansk yverbetændelse - er den mest udbredte sygdom hos malkekøer. På denne temaside finder du nyheder og viden om, hvordan du forbedrer yversundheden i din besætning.

Publiceret: 02. december 2022

Opdateret: 02. december 2022

Vil du vide mere?

Michael Farre

Chefkonsulent, Specialdyrlæge

SEGES

mifa@seges.dk

+45 2383 5400

Støttet af

Mælkeafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk

